

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
28 червня 2023 року,
протокол № 17.

Голова вченої ради, ректор
університету, доктор юридичних наук,
професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

(підпис)

«28» червня 2023 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з навчальної дисципліни
«СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ І МОДЕЛЮВАННЯ
ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні
здобувачів ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

БНИКРОЗРО

Професор кафедри публічного
управління та адміністрування,
доктор наук з державного управління, доцент _____ Інна ШЕВЧУК
«09» червня 2023 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«12» червня 2023 року, протокол № 12

Завідувач кафедри,
доктор наук з державного управління,
професор _____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ
«12» червня 2023 року

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка _____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО
«20» червня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«22» червня 2023 року, протокол № 7.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка _____ Ірина КОВТУН
«22» червня 2023 року

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 5
3. Програма навчальної дисципліни	– 7
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 8
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 8
4.2. Аудиторні заняття	8
4.3. Самостійна робота студентів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 9
6. Схема нарахування балів	– 10
7. Рекомендована література	– 11

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 28 Публічне управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 281 Публічне управління та адміністрування
3. Назва спеціалізації	– -
4. Назва дисципліни	– Системний аналіз і моделювання публічно-управлінських рішень
5. Тип дисципліни	– обов'язкова
6. Код дисципліни	– ОК 5
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– третій
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– Доктор філософії
9. Курс / рік навчання	– перший
10. Семестр	– другий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4 / 120
2) денна / заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 20
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	– 16,7
% від обсягу аудиторних годин	– 10
семінарські заняття (годин)	– 50,0
% від обсягу аудиторних годин	– 10
самостійна робота (годин)	– 50,0
% від загального обсягу	– 100
% від загального обсягу	– 83,3
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОК 2. Публічне управління та адміністрування: теорія, методологія, історія
2) супутні дисципліни	– ОК 6. Методологія та організація наукових досліджень ОК 9. Сталий розвиток суспільства та соціальна глобалістика
3) наступні дисципліни	– ВК 3. Механізми та технології публічного управління та адміністрування ВК 7. Експертно-аналітична діяльність у публічному управлінні та адмініструванні ВК 9 Механізми реалізації державної політики сталого розвитку ВК 10. Стратегування розвитку національної економіки
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію.</p> <p>ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення, застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, під час організації та проведення навчальних занять.</p> <p>ЗК 6. Здатність здійснювати наукові дослідження на основі принципу академічної доброчесності, реєструвати та захищати право інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження.</p> <p>ЗК 8. Здатність розуміти основи науково-педагогічної діяльності, комунікувати, зрозуміло доносити інформацію до підготовленої або непідготовленої аудиторії, навчати інших, викладати навчальні дисципліни.</p> <p>ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p style="text-align: center;">Фахові компетентності</p> <p>ФК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.</p> <p>ФК 2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень.</p> <p>ФК 3. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері публічного управління та адміністрування, сучасні цифрові технології.</p> <p>ФК 5. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>ФК 6. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.</p> <p>ФК 8. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні проекти у сфері публічного управління та адміністрування, лідерство під час їхньої реалізації.</p> <p>ФК 9. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку публічного управління та адміністрування.</p> <p>ФК 10. Здатність приймати обґрунтовані публічно-управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, концепції сталого розвитку та потреб національної безпеки.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати моделювання публічно-управлінських рішень та стратегічних (програмних) документів в умовах різноспрямованого впливу чинників глобалізації та цифровізації.</p>
---	---

	<p>ФК 12. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері публічного управління та адміністрування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН 2. Демонструвати навички презентації та обговорення результатів досліджень, наукових та прикладних проблем публічного управління та адміністрування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН 3. Уміти визначати, оцінювати та обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>РН 4. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з публічного управління та адміністрування, адаптувати й застосовувати сучасні управлінські моделі та відповідний зарубіжний досвід публічного управління.</p> <p>РН 5. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми.</p> <p>РН 7. Розробляти і викладати спеціальні дисципліни з публічного управління та адміністрування у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.</p> <p>РН 8. Глибоко розуміти загальні принципи та методи публічного управління та адміністрування, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.</p>

<p><i>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</i></p>	
<p><i>1. Знання</i> (здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</p>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату у сфері публічного адміністрування;
1.2)	розкривати сутність, вимоги та критерії до публічно-управлінських рішень;
1.3)	описувати роль публічно-управлінського рішення у циклі управління;
<p><i>2. Розуміння</i> (здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</p>	
2.1)	пояснювати зміст основних термінів, що розкривають системний аналіз та моделювання публічно-управлінських рішень;
2.2)	обговорювати процедури системного аналізу і визначати специфіку й умови застосування;
2.3)	пояснювати сутність моделей прийняття публічно-управлінських рішень;

2.4) описувати особливості застосування методів прийняття публічно-управлінських рішень.
3. Застосування знань
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) застосовувати методи та технології моделювання публічно-управлінських рішень в різних соціально-економічних системах;
3.2) інтерпретувати критерії до публічно-управлінських рішень;
3.3) здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері публічного управління та адміністрування.
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) аналізувати можливі наслідки прийняття публічно-управлінських рішень;
4.2) критично оцінювати середовище ухвалення публічно-управлінського рішення;
4.3) аналізувати фактори професійної, соціальної та духовної культури на якість прийняття публічно-управлінських рішень.
5. Синтез
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) систематизувати формалізовані методи моделювання публічно-управлінських рішень;
5.3) розробляти алгоритми і формувати процедури обґрунтування та прийняття публічно-управлінських рішень для основних організаційно-економічних процесів.
6. Оцінювання
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) проводити оцінку процесу прийняття публічно-управлінських рішень із застосуванням критеріїв системного підходу;
6.2) визначати межі прояву ефективності реалізації публічно-управлінських рішень.
7. Створення (творчість)
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) визначати перспективи та стратегію побудови «дерева цілей» установи в умовах невизначеності та ризику;
7.2) генерувати ідеї щодо удосконалення процесу прийняття публічно-управлінського рішення;
7.3) організувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері публічного управління та адміністрування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність та вимоги до публічно-управлінських рішень

Сутність публічно-управлінських рішень. Публічно-управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація публічно-управлінських рішень. Умови прийняття публічно-управлінських рішень в публічному управлінні. Фактори, що впливають на процес прийняття публічно-управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість публічно-управлінських рішень.

Тема 2. Системний аналіз управлінських проблем в публічному управлінні

Визначення та підходи вивчення управлінської проблеми в публічному управлінні. Централізований та децентралізований підхід. Груповий та індивідуальний підхід. Групове мислення. Проблема як передумова та завдання прийняття рішення. Евристичний метод. Умови застосування експертних методів. Помилки та вади у визначенні проблеми. Методи визначення проблеми. Проблемні ситуації в оперативному управлінні. Етапи виявлення проблемної ситуації. Метод системного аналізу. Стадії системного аналізу.

Тема 3. Ключові засади підготовки публічно-управлінських рішень

Технологія розробки публічно-управлінських рішень. Збирання інформації для діагностики ситуації. Структурно-морфологічний аналіз. Розробка заходів по реалізації поставленої цілі. Формування управлінського рішення. Особливості прийняття рішень в умовах ризику. Індивідуальне та колективне виконання публічно-управлінських рішень. Завдання, функції і види контролю. Оцінка кінцевої результативності прийнятих рішень.

Тема 4. Специфіка прийняття рішень органами публічного управління в умовах особливого періоду

Практика прийняття публічно-управлінських рішень органами публічного управління в умовах воєнного стану. Особливості прийняття публічно-управлінських рішень в умовах загроз національній безпеці України. Особливості реалізації повноважень органами місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Заходи з підтримки населення органами місцевого самоврядування. Особливості інформаційно-аналітичної системи прийняття публічно-управлінських рішень. Напрями удосконалення процесу прийняття та реалізації публічно-управлінських рішень в умовах загроз національній безпеці України.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Сутність та вимоги до публічно-управлінських рішень	24	2	2	-	-	20	24	2	2	-	-	20
2.	Системний аналіз публічно-управлінських проблем	24	2	2	-	-	20	24	2	2	-	-	20
3.	Ключові засади підготовки публічно-управлінських рішень	48	4	4	-	-	40	48	4	4	-	-	40
4.	Специфіка прийняття рішень органами публічного управління в умовах особливого періоду	24	2	2	-	-	20	24	2	2	-	-	20
Всього годин:		120	10	10	-	-	100	120	10	10	-	-	100

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота

4.3.1. Самостійна робота є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни. Виконання самостійної роботи дозволяє здобувачам вищої освіти розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання.

4.3.2. Самостійна робота із навчальної дисципліни складається із підготовки роботи за визначеним планом із врахуванням усіх зазначених елементів.

4.3.3. Робота та індивідуальне завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

4.3.4. Здобувачі вищої освіти виконують роботу самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка робіт та, за необхідності, заслуховування доповіді.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

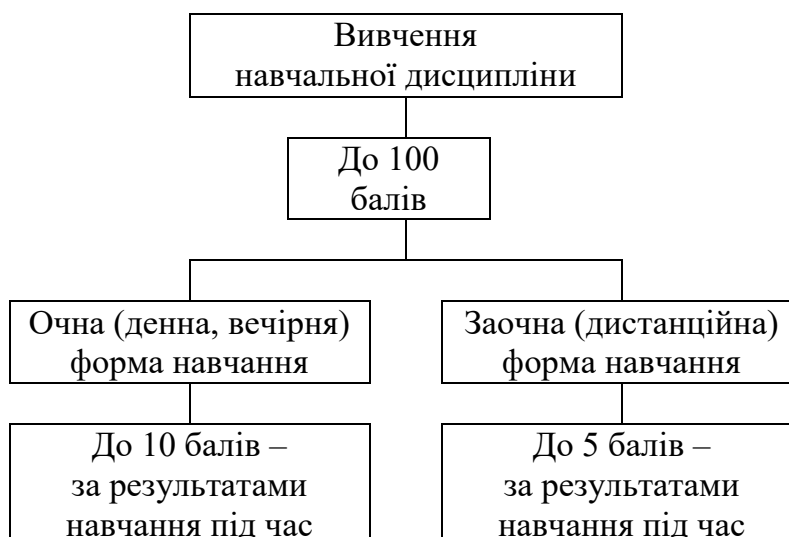
3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

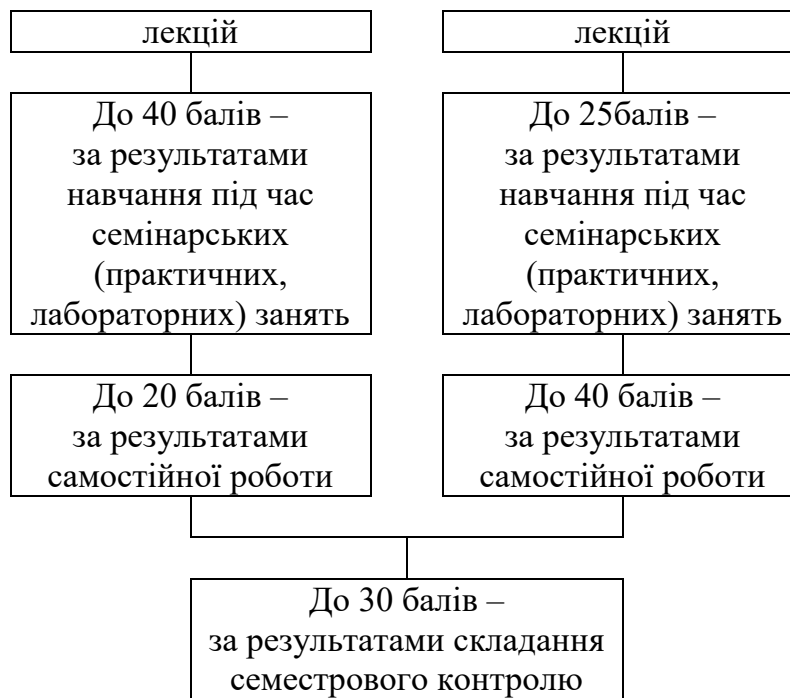
Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

Структура екзаменаційного білету включає 3 теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування здобувачам балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рисунку.

6.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань, визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

1. Аналіз державної політики та прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / за заг. ред В. А. Гошовської. Київ: НАДУ, 2010. 88 с.
2. Бакуменко В.Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики: монографія. Київ: Вид-во УАДУ, 2000. 328 с.
3. Бакуменко В.Д. Прийняття рішень в державному управлінні: навчальний посібник [у 2 ч.]. Ч. 1. Київ: ВПЦ АМУ, 2010. 276 с.
4. Борщевський В.В., Василиця О.Б., Матвеев Є.Е. Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. *Держава та регіони. Серія «Публічне управління і адміністрування»*. 2022. № 2 (76). С. 30–35.
5. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. 820 с.
6. Карагодін О.В. Розвиток механізмів прийняття й реалізації управлінських рішень в системі державного управління: дис. ... канд. наук держ. упр.: 25.00.02 «Механізми держ. упр.». Донецький державний університет управління. Маріуполь, 2015. 219 с.
7. Керівництво та лідерство в системі державної служби: навчально-методичний посібник / Авт.: Ю.В. Ковбасюк, В.А. Гошовська, Л.А. Пашко. Київ: НАДУ, 2011. 147 с.

8. Колпаков В.М. Самоменеджмент: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Персонал», 2008. 523 с.
9. Лепейко Т.І. Менеджмент: навчальний посібник / Т.І. Лепейко, О.М. Миронова. Харків: ХНЕУ, 2010. 202 с.
10. Мала Н.Т., Процик І.С. Мистецтво прийняття управлінського рішення. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.14. С. 345–351.
11. Миколюк А.В. Робота органів місцевого самоврядування під час воєнного стану. *Таврійський науковий вісник. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2022. № (2). С. 67–73.
12. Мірошниченко Ю.Р. Організаційно-правові засади підготовки та прийняття державно-політичних рішень. Харків: Фактор, 2004. 224 с.
13. Теорія і практика прийняття управлінських рішень: навчальний посібник / Крупник А.С., Линьов К.О., Нужний Є.М., Рудик О.М. Київ: Видавничий дім «ПРОСТІР», 2007. 156 с.
14. Шевчук І.В. Забезпечення економічної безпеки України: сучасні загрози та проблеми державного регулювання: монографія / І.В. Шевчук. Харків: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019. 365 с.
15. Шевчук І.В. Стратегічні орієнтири України в сфері економічної безпеки в умовах глобалізаційних перетворень. *Інвестиції: практика і досвід*. Київ, 2019. № 14. С. 53–57.
16. Шевчук І.В. Захист національних інтересів держави як імператив геостратегії України. *Університетські наукові записки*. Хмельницький, 2019. № 1–2 (69–70). С. 167–175.
17. Шегда А.В. Менеджмент: підручник. Київ: Знання, 2004. 687с.
18. Яковчук Р.С., Саміло А.В. Теоретичні аспекти розробки та прийняття управлінських рішень в умовах надзвичайних ситуацій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 5. С. 23–27.
19. Яремко І.І. Особливості прийняття та реалізації управлінських рішень в системі публічного управління. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2021. № 7. С. 57–61.
20. Deep, Sam, and Sussman, Lyie, Smart Moves for People in Charge, Addison-Wesley, 1995 N de Vries, M Kets, and Dick, R, Branson's Virgin: The coming of age of a counter-cultural enterprise, INSEAD, Fontainebleau, 1995 Drucker, Peter, Management: Tasks, Responsibilities, Practices, Harper and Row, New York, 1974.
21. Shevchuk I.V. National interests and national values in the system of national security of the state. *European Applied Sciences*. Germany, Stuttgart, 2018. № 2. P. 10–13.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://www.me.gov.ua>.